

ÕIEND

Mõniste Koolis läbi viidud temaatilise haldusjärelvalve kohta
Lapse ja õpilase individuaalsete vajaduste ja võimetega arvestamine õppe ja kasvatustegevuses

I. SISSEJUHATAV OSA

1. Temaatilise haldusjärelvalve teostamise aluseks Mõniste Koolis on haridus- ja teadusministri 12.05.2014 määrus nr 15 ja Võru maavanema korraldus 10.09.2014 nr 1-1/2014/409
2. Temaatilist haldusjärelvalvet Mõniste Koolis teostas 03.11.-12.11.2014 aastal Võru Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peaspetsialist-inspektor Aigi Tikks.
Järelevalve eesmärgiks oli:
  - *hinnata, kuidas on igale lapsele ja õpilasele loodud arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond;
  - *analüüsida haridusasutuse vormi – koolieelne lasteasutus ja põhikool, mis tegutsevad ühe asutusena – juhtimist ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldust
3. Järelevalve teostamisel kasutati järgmisi meetodeid:
  - 3.1 Mõniste Kooli statistilise informatsiooni analüüsimine, sh Eesti Hariduse Infosüsteemis kajastuvate andmete kontrollimine ja analüüsimine
  - 3.2 Mõniste Kooli dokumentatsiooniga – põhimäärus, õppekava, arengukava, kodukord, üldtööplaan, aasta tegevuskava, õppeaasta analüüs, õppenõukogu (pedagoogilise nõukogu) tööplaan ja protokollid, hoolekogu tööplaan ja protokollid, personali koolitamise põhimõtted, täienduskoolituse tulemuslikkuse hindamise põhimõtted, sisehindamise kord, sisehindamise aruanne, riskianalüüs, õppe- ja kasvatustegevuse päevikud – tutvumine ja selle analüüsimine
  - 3.3 vestlused haridusasutuse direktori, õppealajuhatajate ning tugispetsialistidega
  - 3.4 tutvumine haridusasutuse õpi- ja kasvukeskkonnaga sh õppetundide ja õppetegevuste vaatlemine
  - 3.5 Mõniste vallas haridusasutuste tegevust reguleeriva dokumentatsiooni kontrollimine, vestlus vallavanemaga
4. Lühülevaade õppeasutusest:
  - 4.1 Mõniste Kool on munitsipaalharidusasutus, mis asub aadressil Kuutsi küla, 66018 Mõniste vald, Võru maakond. Haridusasutuses on kaks liitühma lasteaia osas ja kaheksa klassikomplekti põhikooli osas sh üks liitklass (2.-3. klass).
  - 4.2 Mõniste Kool on koolieelne lasteasutus ja põhikool, mis tegutsevad ühe asutusena
  - 4.3 Mõniste Kooli pidaja on Mõniste vald
  - 4.4 Õppekeel on eesti keel
  - 4.5 Laste üldarv on 26 ja õpilaste üldarv on 66 (seisuga 03.11.2014)
  - 4.6 Pedagoogide üldarv on 16

II. OLUKORRA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

[...]

III. TEMAATILISE JÄRELEVALVE PRIORITEEDIST LÄHTUV KOKKUVÕTE

Mõniste Kool on ühe asutusena tegutsev koolieelne lasteasutus ja põhikool (edaspidi *lasteaed-põhikool*) alates septembrist 2005. Mõniste Kooli Arengukava 2013-2016 on kinnitatud Mõniste vallavolikogu poolt. Arengukava koostamisel on lasteaed-põhikooli arengueesmärkide seadmisel ja tegevuste planeerimisel arvestatud haridusasutuse sisehindamise käigus väljaselgitatud tugevustega ning parendusvaldkondadega. Arengukavas sõnastatud põhiväärtused – lapsekesksus, turvalisus, traditsioonid, koostöö, looduslähedus – on jälgitavad kõigis koolikorralduslikes dokumentides ning haridusasutuse õpi- ja kasvukeskkonnas.

Mõniste Kooli õppekava on kinnitatud direktori käskkirjaga. Õppekava koosneb kahest osast – põhikooli õppekava ja lasteaia õppekava. Õppekava uuendamisel ja arendamisel tuleb jätkuvalt tähelepanu pöörata kooli omanäolisuse esiletoomisele, valikainetundide kasutamise põhimõtetele, õpilaste hindamise korraldusele, lapse arengu jälgimise ja hindamise põhimõtetele.

Mõniste Kooli sisehindamise läbiviimise kord ja sisehindamise aruanne on kinnitatud direktori käskkirjaga. Aruandes nimetatakse kooliarenduslikud tegevused lähtuvalt sisehindamise tulemusena väljaselgitatud kooli tugevustest ja parendusvaldkondadest. Sisehindamise aruandes esitatud parendustegevused on võetud aluseks kooli arengukava koostamisel ja neid viiakse ellu iga-aastaselt läbi üldtööplaanis eesmärgistatud tegevuste. Mõniste Koolil on üks üldtööplan, milles kavandatakse ühe õppeaasta tegevused haridusasutusele tervikuna. Eraldi on kehtestatud lasteaia õppetegevuste tegevuskava.

Mõniste vald on haridusasutuse pidajana teinud laste ja õpilaste arvu vähenemise tõttu mitmeid ümberkorraldusi. Pidaja väärtustab kooli direktori tegevuse süsteemsust ja innovaatilisust. Tunnustamist väärrib pidaja positiivne suhtumine haridusasutuse arendamisse ja võimaluste loomine haridusliku erivajadusega õpilastele võimetekohase õppe korraldamiseks ning õppekava rakendamist toetavate tegevuste rahastamiseks.

Mõniste Koolis on töötajate ametikohad moodustatud arvestades lasteaed-põhikooli õppe- ja kasvatus-tegevusest tulenevaid vajadusi ning kohustusi ja haridusasutuse eelarve võimalusi. Kõikide töötajate andmed on korrektselt kantud EHIS-esse. Täienduskoolituse kavandamise aluseks on kooli põhiväärtused ja kehtivas arengukavas sõnastatud kriitilised edutegurid. 2014/15 õppeaasta prioriteedid on:

- lapse ja õpilase individuaalsete vajaduste ja võimetega arvestamine õppe- ja kasvatus-tegevuses
- kooli põhiväärtuse – traditsioonid – lõimimine õppe- ja kasvatus-tegevuses

Täienduskoolitusel osalemise tulemuslikkust hinnatakse regulaarselt läbi õpetajate eneseanalüüside, mis on osa sisehindamise protsessist. Koolitusplaanis koostamisel arvestatakse nii sisehindamise käigus väljaselgitatud vajadusi, kui ka õpetajate soove enesearendamiseks.

Mõniste Kooli lasteaiaosas on moodustatud kaks liitühma. Järelevalve teostamise ajal on nooremas liitühmas 15 last vanuses 2-4 aastat, vanemas liitühmas on 11 last vanuses 5-7 aastat, nendest kaheksa on koolieelikud. Kaks rühma on avatud ainult hommikupoolse osa päevast, pärastlõunal on mõlema rühma lapsed koos ühes rühmas. Taolise töökorralduse on tinginud laste vähesus õhtupoolsel ajal. Rühmaõpetajate 35 tunnine üldtööaeg on rakendatud täies mahus õppe- ja kasvatus-tegevuste läbiviimiseks.

Õppekavas on sätestatud lapse arengu hindamise põhimõtted ja korraldus ning arenguliste erivajadustega lapse õpetamise põhimõtted ja korraldus. Õppekavas ei ole lahti kirjutatud kes, millal ja kuidas neid meetodeid kasutab ning milline on nende omavaheline seos ja rakendamise järjestus, et tulemuseks oleks järjepidev lapse arengu toetamine ja kooliks ettevalmistamine. Direktor nimetab lahendamist vajava probleemina asjaolu, et mõned lapsevanemad ei pane oma last lasteaeda ja samas ei suuda nad ka ise tagada lapsele kooliastumiseks vajalikke oskusi ja teadmisi.

Mõniste Kooli põhikooli osas on moodustatud kaheksa klassikomplekti, sh üks liitklass, 2.-3. klass. Õpetaja ühe ametikoha arvestuse aluseks on 24 tundi. Kolmandas kooliastmes toimuvad kehalise kasvatuse ja tööõpetuse ning käsitöö tunnid liitühmades, mis on moodustatud sõltuvalt õpilaste arvust ja soost. Liitühmi on moodustatud veel mitmes aines ja erinevas mahus, sõltuvalt õpetajate kogemustest, soovist ja õppekavast. Taolise töökorralduse eesmärgiks on võimalikult optimaalne ressursikasutus tagades samas igale õpilasele võimete kohase ja turvalise õpikeskkonna ning õpetajatele väärrika ja turvalise töökeskkonna. Koolis on moodustatud pikapäevarühm. Selle eesmärgiks on pakkuda õpilastele võimalus õpetaja juhendamisel koduste õpiülesannete täitmiseks ja koolikaaslastega suhtlemiseks väljaspool õppetunde. Pikapäevarühma töökorraldus tagab õpilastele turvalise ja tervisliku õpikeskkonna enne ja pärast õppetunde.

Kooli õppekavas on olemas peatükk õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted. Täiendavalt on kehtestatud direktori käskkirjaga „Meetmed Mõniste Koolis õpilaste toetamiseks“. Kooli direktor on määranud käskkirjaga haridusliku erivajadusega õpilaste õppekoordineerija. Eesti Hariduse Infosüsteemi andmetel on koolis 27 haridusliku erivajadusega õpilast. Kõikide erivajaduste märkimine EHIS-es on toimunud nõutavate dokumentide alusel - direktori otsus ja/või eriarsti tõend ja/või nõustamiskomisjoni soovitus. Koolis õpib üks õpilane lihtsustatud õppe tasemel, temale rakendatakse nõustamiskomisjoni otsusega ühe õpilase õpetamisele keskendatud õpet. Koolis õpib kaks õpilast, kelle õpetamisel rakendatakse nõustamiskomisjoni otsusega väikeklassi tingimusi. EHIS-es on märgitud kolme tugiteenuse rakendamine. Lisaks on koolis veel järgmised tugimeetmed: tunnirahu klass, pikapäevarühm, õpetajate individuaalne juhendamine, ümarlauakoosolekud, sotsiaaltöötaja abi, lühiajaline individuaalne õppekava, spetsialistide nõustamistunnid, käitumis- ja suhtlemisraskustega õpilaste tugirühm. Koolis on kõigile haridusliku erivajadusega õpilasele avatud individuaalse arengu jälgimise kaart ning täiendavalt käitumise ja hoolsuse kirjeldamise kaart.

Kooli sisevõrgustiku – direktor, õpetajad ja muu personal – eesmärgistatud ja järjekindla tegevuse tulemusena on koolis loodud turvalised õpi- ja kasvutingimused ning tagatud kõikide õpilaste arengu toetamine. Sisevõrgustikku kuuluvate inimeste kohene ja kokkulepitud reegleid järgiv reageerimine mistahes probleemile õpilase käitumises või õppetöös, loob õpilastele turvatunde, et neid märgatakse ja abistatakse. Täiskasvanud inimeste käitumine koolis on õpilastele eeskujuks ja toetab kooli põhiväärtuste - lapsekesksus, turvalisus, traditsioonid, koostöö, looduslähedus - mõistmist ning tunnustamist õpilaste poolt.

IV. ETTEPANEKUD

1. Uuendada ja täiendada Mõniste Kooli kodukord, koostöös huvigruppidega, et tagada haridusasutuses turvaline õpi- ja töökeskkond ning koostöö lapsevanematega.
2. Kogu personali meeskonnatöona korrastada õppekavas lapse arengu hindamise ja analüüsimise põhimõtted - leppida kokku ja õppekavas sätestada lasteaia ühtsete meetodite ja võimaluste rakendamine, täpsustada erinevate testide ja vaatluste teostamise aeg ja eesmärgid.
3. Haridusasutuse pidajal ja koolijuhil leppida kokku võimalused haridusasutuse õppe- ja kasvatustegevuse ning juhtimistegevuse sisulise analüüsi regulaarseks ärakuulamiseks.
4. Haridusasutuse pidajal leida võimalused lapsevanemate toetamiseks, eesmärgiga tagada koostöös kõikide valla eelkooliealiste laste osalemine lasteaia õppe- ja kasvatustegevuses vähemalt kaks aastat enne kooliminemist.

V. ETTEKIRJUTUSED

Ei ole.

VI. JÄRELEVALVE TEOSTAMISEL OSALENUD AMETNIKU ALLKIRI, NIMI JA AMETIKOHT

Aigi Tiks
Võru Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peaspetsialist-inspektor

Õiendiga tutvunud Mõniste Kooli direktor Maarika Niidumaa

Allkiri, kuupäev 17.12.2014